

BİLENENLER ve BİLİNMEYENLERİ ile EVDE EL SANATLARI İÇİN ÖRGÜ

Eski zamanlardan günümüze kadar uzanan ve ellerimizden düşürmediğimiz örgü tarihi bilgileri hiç merak ettiniz mi? Bu araştırmamız ile size örgü hakkında bilgi vereceğim.

Örgü, kumaş yapmak için bir dizi ilmek ve düğümün iplikle birbirine bağlanmasını içeren uzun süredir uygulanan bir sanattır. Tığ işi gibi örgü de popülerliğini her zaman koruyan çok eski bir uygulamadır. Yıllar geçtikçe örgü ile ilişkimiz değişmiş olabilir, ancak bu her zaman hayatımızda önemli bir rol oynadı.

Örgü tarihi olarak ilk 13. yüzyılda İngiltere’de asker ve denizcilerin sıcak tutmak için doğal elyaf iplikten yapılmış şapkalar takmaya başlamasıyla ortaya çıktığı bildirildi. Çiftçiler, balıkçılar ve denizciler için sıcak giysiler yapmak için yün ipliği satışında hızla makul bir gelir kaynağı buldular.

Birçok şey gibi örme de Sanayi Devrimi ile gelişti. Bir ev işi olmaktan çıktı, bunun yerine çırçır ve dokuma tezgahlarında ince pamuk ipliği eğrilen fabrikalarda yapılmaya başlandı. Bu, örmenin evde yapmaktan çok

daha hızlı ve verimli olmasını sağladı. Daha da önemlisi, ev örücülerinin yüzyıllardır kullandıkları aynı teknikleri kullanarak kaliteli giysilerin ucuz toplu olarak üretilmesine izin verdi.

Viktorya döneminde örgü, iyi yetişmiş bir kadının temel malzemesi haline geldi. Kraliçe Victoria’nın bile örgü örmenin hayranı olduğu bildirildi. Bu süre zarfında örgü sadece iplik kumaşları planlamakla sınırlı değildi, boncuk ve dantel örmeyi de içerecek şekilde değiştirildi.

2. Dünya Savaşı sırasında, pamuğun tedariki azaldığından, insanlar eskileri sökmeye ve yapıldığı ipliği kullanmak için kazaklar kullanmaya başladılar. Kadınlar sahadaki erkekler için üniforma ve hatta bandaj öruyordu.

70’li 80’li yıllarda örgü eski moda bir zaman olarak görülmeye başlandı ve bu nedenle popülerliğini yitirdi. Ucuz yapılan ve

seri üretilen giysiler, örmeyi hızla devraldı ve uygun maliyetli bir alternatif sunarak uygulamayı neredeyse geçersiz kıldı.

Ancak, örgü hareketinde son zamanlarda bir artış oldu. Cinsiyet normları gibi şeyler bozulmaya başladıkça, örgü gittikçe daha az kadınsı yapılacak bir şey haline gelmiştir.

Örgü ’nün Türkler’ de kullanıldığını gösteren ilk tarihi belgeler, M.Ö. 7-8. yüzyıllar arasında, Orta Asya’da Hun Devri’nde görülmektedir. Arkeolojik kazılarda, Hun döneminde kullanılan yün çorapların bir kısmının, koç boynuzu motifleriyle süslenmiş olduğu görülmektedir.

İnsanlık tarihi kadar eski olan örme sanatı, insan yaşamının geçirdiği gelişim dönemlerine paralel değişiklikler göstermiştir. İhtiyaçların karşılanmasında, giyecek, ev eşyası ve süs eşyalarının yapımında kullanılan bu

teknik, geçmişte olduğu gibi günümüzde de önemini korumaktadır.

Örme işlemine dayanan çalışmalar genellikle kullanılan basit aracın ismini almaktadırlar, bunlar; Şiş Örucülüğü, Tığ örucülüğü, İğne Oyası, Mekik Oyası, Makrame (Makrome) Örucülüğü ’dür

Araç-gereç ve örme teknikleri birbirinden farklı olduğu halde ortak tarafları ipliklerin hepsinde birbirinin arasından geçerek düğümler veya ilmekler meydana getirmeleridir.

Bugün örme teknikleri halk arasında önemini hala korumakta ve yaygın uygulama alanları bulunmaktadır. Örgü tekniklerinin öğrenilmesi sonrasinda mekân sınırlarının

yaşanmadan örgü örülmesi ve moda akımları ile de desteklenmesi, örgünün her dönem ilgi duyulan bir sanat olmasını sağlamaktadır.

Vakıf Merkezindeki eğitimlerde, örgü tecrübesi olmamış veya yeni örgü teknikleri öğrenmek isteyen öğrenciler ilk ders itibariyle ilmek atma veya zincir çekme ile örgüye başlamaktadır.

Örgü desenlerinde, düz örgü, ters örgü, haraço, ajur vb. teknikleri desen okuma ve örnek çıkarma olarak bilinmektedir. Yelek, kazak, hırka, patik, bere örgülerinde, lastik, arttırma, eksiltme, yaka kesimi, kol örme, ilik açma teknikleri görülmektedir. Aynı zamanda, örgü yastık, örtü, battaniye, çanta, Tunus işi çanta yapımı da örgüyle kullanılmaktadır.

“Bizim Köşemiz”de yarın “Özel Eğitimde Özbakım Becerileri”ne yönelik içerik sunulacaktır.